

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

II Liceum Ogólnokształcącego
im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Mikołowie

*„Wychowanie to pomaganie początkowo bezradnemu
i nieświadomemu siebie dziecku,
by stopniowo stawało się ono kimś, kto potrafi myśleć,
kochać i pracować. Nic zatem dziwnego, że
odpowiedzialne
wychowanie wymaga wyjątkowych kompetencji,
które bywają określane mianem geniuszu wychowawczego.
Wychowankowie potrzebują nie tylko nauczycieli,
ale też mistrzów i przyjaciół,
którzy będą towarzyszyć im w drodze z miłością,
a jednocześnie ze stanowczością”.*

ks. Marek Dziewiecki

Spis treści

1. Podstawy prawne programu
2. Wizja szkoły
3. Misja szkoły
4. Założenia wychowawczo-profilaktyczne programu
5. Specyfika szkoły
6. Sylwetka wychowanka – absolwenta
7. Formy realizacji, realizatorzy
8. Cele pracy wychowawczej
9. Struktura oddziaływań wychowawczych
10. Efekt oddziaływań wychowawczych
11. Działalność profilaktyczna szkoły.
12. Ceremoniał i tradycje szkoły
13. Zasady ewaluacji

Podstawy prawne programu.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.;
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.;
- Deklaracja Praw Dziecka z 1959 r.;
- Konwencja o Prawach Dziecka ONZ z 20 listopada 1989 r.;
- Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- wytyczne MeIN;
- kierunki realizacji polityki oświatowej państwa;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od uczniów, nauczycieli oraz rodziców propozycje dotyczące głównych problemów i kierunków pracy w obszarze wychowania i profilaktyki w szkole i środowisku;
- diagnozę sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, uzależnieniami w szkole i środowisku, działalnością uczniów w cyberprzestrzeni;
- przeprowadzoną analizę czynników chroniących i czynników ryzyka (załącznik nr 4 do niniejszego Programu)
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Program realizowany będzie przez wszystkich wychowawców i nauczycieli przedmiotów we współpracy z dyrekcją, specjalistami: pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną oraz rodzicami uczniów, a także z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Wizja szkoły.

Szkoła na miarę XXI wieku:

- Bezpieczna;
- Przyjazna;
- Zapewniająca wszechstronny rozwój osobowy młodego człowieka, obywatela Europy.

Misja szkoły.

Nie chcemy dawać naszych myśli ... chcemy nauczyć myśleć.

Nie chcemy podawać gotowych rozwiązań, chcemy dać nadzieję i wiarę w siebie.

Nie chcemy uczyć tylko słuchać, ale również podejmować dialog.

Nie chcemy pracować z tłumem, lecz zawsze z niepowtarzalną osobą.

Kahlil Gibran

Założenia wychowawczo-profilaktyczne programu.

Program wychowawczy szkoły zakłada, że nadrzędnym celem wychowania jest wszechstronny rozwój osobowościowy, psychiczny i intelektualny uczniów związany z osiągnięciem przez nich określonego zespołu cech i postaw.

Zadaniem szkoły jest taka organizacja pracy wychowawczej, aby cele realizowane były na wszystkich zajęciach edukacyjnych, obejmując działania wynikające z pojmowania wychowania jako wymiaru pracy edukacyjnej każdego nauczyciela na każdej lekcji, zajęciach pozalekcyjnych, imprezach i uroczystościach szkolnych.

Wychowanie szkolne, rozumiane jako mądre towarzyszenie uczniowi na drodze jego rozwoju i stworzenie mu wartościowego środowiska wychowawczego, jest obok nauczania, zadaniem szkoły. Wszelkie działania wychowawcze szkoły, a także wytyczane w procesie wychowawczym cele i zadania, skupiają się wokół wartości, ważnych z punktu widzenia całej społeczności szkolnej. Do wartości tych należą bezpieczeństwo, sprawiedliwość, uczciwość, kreatywność, odpowiedzialność, nauka, ekologia, przyjaźń, humor, rozwój, wiara w siebie, swoje możliwości (zostały one wyłonione na podstawie ankiet). Wszystkie przyjęte przez społeczność szkolną (uczniowie, nauczyciele, rodzice, pracownicy niepedagogiczni) wartości są tak samo ważne.

Specyfika szkoły.

II Liceum Ogólnokształcące im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Mikołowie jest szkołą ogólnodostępną, kształcąca młodzież w różnych oddziałach z rozszerzonymi programami nauczania

określonych przedmiotów.

Specyfiką szkoły, oprócz kształcenia ogólnego, jest wyposażenie ucznia w zasób wiedzy i umiejętności, aby po ukończeniu nauki mógł sobie poradzić z czekającymi go wyzwaniami oraz wymaganiami na rynku pracy. Zadaniem II Liceum Ogólnokształcącego im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Mikołowie jest dobre przygotowanie do dorosłego życia, do dalszego kształcenia i samokształcenia się, dostarczanie aktualnych informacji o współczesnym świecie oraz wiadomości o kulturze, historii i naturalnym środowisku. Szkoła jest płaszczyzną porozumienia pomiędzy nauczycielami, uczniami i rodzicami. Gwarantuje respektowanie zasad akceptacji, tolerancji i poszanowania ludzkiej godności.

Sylwetka wychowanka – absolwenta.

Absolwenci naszej szkoły charakteryzują się: uczciwością wobec siebie i otoczenia, wiarygodnością i odpowiedzialnością w realizowanych działaniach, cechuje ich wytrwałość i poczucie własnej wartości, potrafią okazywać i często okazują szacunek dla innych osób, potrafią rozwiązywać problemy. Cechuje ich ciekawość poznawcza, w działaniu są kreatywni i przedsiębiorczy, wyróżniają się wysoką kulturą osobistą, są mądrymi odbiorcami i użytkownikami mediów, podejmują samodzielne inicjatywy oraz wiedzą jak pracować w zespole.

Formy realizacji, realizatorzy.

Zadania wynikające z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły są realizowane:

- na lekcjach przeznaczonych do dyspozycji wychowawcy;
- na apelach, uroczystościach szkolnych i konkursach;
- na zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych;
- na zajęciach prowadzonych przez pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa, doradcę zawodowego;
- na lekcjach religii, edukacji zdrowotnej i wychowania do życia w rodzinie;
- podczas wyjazdów o charakterze dydaktyczno-wychowawczym.

Realizatorzy:

- wychowawca oddziału – odpowiedzialny za realizację zadań i efekty pracy wychowawczej w oddziale;
- pedagog – koordynator całokształtu działań wychowawczych;
- podmioty wspierające – dyrektor szkoły, nauczyciele przedmiotu, psycholog, pedagog specjalny,

doradca zawodowy, rodzice, organy samorządowe, inne podmioty środowiskowe.

Zaplanowane cele wychowawcze osiągamy poprzez:

- wykwalifikowaną kadre pedagogiczną;
- realizację szkolnego zestawu programów nauczania;
- precyzyjny wewnętrzny system oceniania;
- specjalistyczne wyposażenie pracowni przedmiotowych, komputerowych, sportowych;
- kompleksową pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- aktywizujące metody nauczania;
- tworzenie pozytywnej atmosfery wychowawczej;
- organizację dodatkowych zajęć;
- dobrą współpracę z rodzicami;
- współpracę z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły;
- atrakcyjną realizację kalendarza imprez szkolnych;
- motywujący system nagród i kar.

Cele pracy wychowawczej.

Cele i zadania przyjęte do realizacji funkcji wychowawczej szkoły:

Cel ogólny:	Cele szczegółowe/zadania:
Rozwój jednostki i kształtowanie własnej osobowości	– dostarczanie uczniom wiedzy na temat praw człowieka; – kształtowanie wśród młodzieży postawy człowieka świadomego własnych praw i umiejącego ich bronić; – przygotowanie ucznia do hierarchizowania wartości i zbudowanie własnego systemu wartości, rozbudzenie wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie; – wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji; – wyrabianie krytycznego odbioru przekazów niesionych przez media, kojarzących atrakcyjne życie z różnymi aspektami zła; – nabywanie umiejętności pielęgnowania postaw koleżeństwa, przyjaźni,

krzewienie tolerancji dla odmienności poglądów, niepełnosprawności fizycznej kolegów;

- integrowanie uczniów w szkole wielokulturowej - wyjaśnianie tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla krajów wydarzeń, właściwe relacje rówieśnicze budowane w oparciu o pozytywne wartości, takie jak: tolerancja wobec różnych religii, kultur, tradycji, szacunek wobec osób innej narodowości. Tworzenie atmosfery wzajemnego zaufania, szacunku i otwartości na problemy innych. Integracja z uczniami ukraińskimi, poprzez włączanie ich w życie szkoły, organizowanie wspólnego spędzania czasu podczas różnych, aranżowanych przez szkołę, sytuacji;
- przybliżanie młodzieży tematyki straty bliskiej osoby, przeżywania żałoby;
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych poglądów i ich obrony, prezentowanie swojego stanowiska, demokratycznego współdziałania z innymi;
- kształtowanie odpowiedzialności za siebie, swoje postępowanie i innych, dokonywanie właściwych wyborów moralnych, umiejętne wykorzystywanie istniejących wzorców osobowych dawnych i współczesnych;
- rozbudzanie postaw tolerancji dla odmienności rasowych, narodowych, światopoglądowych, wyznaniowych i kulturowych;
- wprowadzenie w świat kultury i sztuki poprzez umożliwienie kontaktu z dziełami sztuki, jej twórcami, instytucjami w celu rozbudzenia przeżyć estetycznych i zainteresowań;
- wyrabianie potrzeby uczestniczenia w kulturze, by stała się ona częścią osobowości ucznia;
- rozwijanie indywidualnych zainteresowań poprzez udział w różnego rodzaju zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, olimpiadach, formach dokształcania;
- mobilizowanie uczniów do angażowania się w działania na rzecz szkoły;
- stworzenie możliwości kreowania świata, rozwijania aktywności w dziedzinie kultury poprzez tworzenie własnych tekstów, kompozycji, pracę w redakcjach czasopism;
- dbałość o kulturę języka i kształtowanie odpowiedzialności za słowo;

	– wyrabianie nawyków dbania o estetykę wyglądu własnego i najbliższego otoczenia; – kształtowanie kultury życia na co dzień; – pomoc w rozwiązywaniu dylematów związanych z wyborem kierunku studiów, przekonywanie o konieczności pokonywanie przeszkód, stawiania wysokich poprzeczek;
Wychowanie zdrowotne – promowanie zdrowego stylu życia, w tym zdrowia psychicznego, zapobieganie uzależnieniom	– uświadomienie współzależności między wymiarami zdrowia (np. fizycznego, psychicznego i duchowego) oraz odpowiedzialności za ochronę własnego zdrowia (walka z uzależnieniami, nałogami np. palenie i picie alkoholu, sięganie po narkotyki, w tym dopalacze, przeciwdziałanie cyberprzemocy, fonoholizmowi, dostarczanie wiedzy na temat nowych szczepów grypy, COVID-19 oraz na temat pomocy przedmedycznej); – poszerzenie wiedzy (m.in. podczas godzin do dyspozycji wychowawcy) na temat objawów, rozprzestrzeniania się, zapobiegania chorobom zakaźnym, w tym COVID 19 oraz stosowanych szczepień, testów; – kształtowanie postaw dbałości o własny rozwój fizyczny, sprawność i odporność organizmu oraz higienę ciała i otoczenia; – kształtowanie zachowań prozdrowotnych i zdrowego stylu życia (dzisiejsze zagrożenia – anoreksja, bulimia, otyłość, nowe odmiany grypy, COVID-19, wirus HBV i HCV, rak szyjki macicy, rak piersi, czerniak); – udzielanie opieki i wsparcia psychologiczno - pedagogicznego uczniom w sytuacjach kryzysowych oraz udzielanie bieżącej pomocy uczniom w trudnej sytuacji życiowej, materialnej; – szerzenie idei transplantologii; – propagowanie idei wolontariatu; – uwrażliwianie na potrzeby innych; – organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych i turystycznych wspierających rozwój fizyczny; – przygotowanie do racjonalnych zachowań w obliczu zagrożeń cywilizacyjnych, militarnych, katastrof, klęsk żywiołowych, wypadków, awarii itp.;

Wychowanie do życia w rodzinie	– rola rodziny w życiu człowieka (wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelna diagnozę potrzeb rozwojowych młodzieży oraz realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie), uświadomienie wielkiej wartości, jaką jest życie rodzinne i trwałe związki małżeńskie. Odpowiedzialność za partnera; uczciwość i zaufanie jako elementy wpływające na trwałość związków; – uświadamianie różnic pomiędzy miłością odpowiedzialną, a miłością cielesną związaną z aktywnością seksualną człowieka; – pomoc w zrozumieniu siebie, kształtowaniu postaw asertywnych i prawidłowego wyrażania własnych potrzeb oraz umiejętności prawidłowego określania swoich stanów emocjonalnych i radzenia sobie z nimi; – pomoc w rozpoznawaniu wartości moralnych, dokonywania wyborów, hierarchizacji tych wartości; – pomoc w poszukiwaniu odpowiedzi o sens życia, o przyszłość, wskazując na uczciwość, rzetelną pracę jako wartości prowadzące do realizacji przyjętych celów. Rozwijanie szacunku do tradycji i historii własnej rodziny; – kształtowanie w sobie zdolności do głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem (na różnych płaszczyznach – przyjaźń, miłość);
Kształtowanie postaw patriotycznych i proeuropejskich	– przygotowanie do pełnienia ról obywatelskich poprzez realizację tematyki edukacji obywatelskiej na lekcjach wiedzy o społeczeństwie, historii, godzin z wychowawcą i edukacji dla bezpieczeństwa; – kształtowanie postaw umożliwiających poprawne funkcjonowanie w życiu społecznym; – rozwijanie i pogłębianie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej, narodowej i europejskiej; – kształtowanie postaw szacunku wobec godła i hymnu państwowego; – informowanie o wartościach propagowanych przez patrona szkoły; – zaznajomienie się z zasadami gospodarki wolnorynkowej na lekcjach podstaw przedsiębiorczości;

	– rozbudzanie zainteresowania młodzieży problemami środowisk lokalnych poprzez udział szkoły w akcjach charytatywnych; – uświadomienie obowiązków wobec ojczyzny, w tym obowiązku jej obrony i dbałości o dobre jej imię; – obchody świąt państwowych i rocznic historycznych poprzez organizacje akademii, wykonanie gazetek; – wdrażanie do kierowania się zasadami demokracji w życiu publicznym i prywatnym poprzez organizację wyborów do Samorządu Uczniowskiego i czynny udział całej społeczności uczniowskiej w tych wyborach; – kształtowanie poczucia szacunku do prawa wyrażające się w przestrzeganiu jego reguł; – uświadomienie wielowiekowych związków Polski z Europą; – zapoznanie z celami, podstawami ustrojowymi i instytucjonalnymi Unii Europejskiej oraz zasadami funkcjonowania najważniejszych organizacji europejskich; – rozwijanie postawy ciekawości, otwartości i tolerancji wobec innych kultur i obyczajów; – zapoznanie z cywilizacją krajów europejskich w ramach nauki języka obcego, dla szczególnie zainteresowanych uczniów problematyką europejską; – organizowanie wycieczek zagranicznych i wymiany młodzieży między szkołami; – rozwijanie zainteresowań uczniów tematyką Unii Europejskiej poprzez udział w konkursach, olimpiadach, warsztatach;
Wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym	– kształtowanie umiejętności planowania własnego wykształcenia i drogi awansu zawodowego; – poznawanie podstawowych zasad etycznych życia gospodarczego i nabywanie umiejętności stosowania ich w życiu szkolnym; – kształtowanie umiejętności sporządzania dokumentu określoną procedurą, ubieganie się o pracę oraz zdolności do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej; – poznanie mechanizmów gospodarki wolnorynkowej;

Kształtowanie postaw proekologicznych	– poznanie współzależności między różnymi składnikami środowiska; – zrozumienie przyczyn i skutków ingerencji człowieka w świat przyrody; – budzenie i rozwijanie szacunku do naturalnego środowiska człowieka; – organizowanie działań służących poprawie stanu środowiska w najbliższej okolicy; – wpajanie umiejętności przestrzegania ładu i porządku w miejscach publicznych i środowisku naturalnym;
Rozwijanie szacunku dla dziedzictwa kulturowego własnego regionu	– rozwijanie wiedzy o historii i kulturze Śląska; – wskazywanie związków pomiędzy historią regionu a dziejami całego narodu; – poznawanie zanikających obyczajów, tradycji, pogłębianie umiejętności posługiwania się gwarą śląską, wiedzy o jej specyficznych walorach; – podtrzymywanie tradycji poprzez uczestnictwo w imprezach regionalnych; – udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych;
Rozwijanie samorządności uczniowskiej	– ustalenie zasad wyborów do SU i wyboru opiekuna oraz przedstawicieli do Rady Szkoły; – samorządność jako przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym; – rozwijanie inicjatyw uczniów – poprzez organizowanie akcji charytatywnych; – współdziałanie w realizowaniu zadań dotyczących działalności szkoły m.in. poprzez pracę w Radzie Szkoły;
Relacje - nauka i doskonalenie umiejętności społecznych, organizacja czasu wolnego ucznia	– rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji; – kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania; – wskazywanie sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji, zarządzania emocjami, budowania prawidłowych relacji rówieśniczych; – przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;

	– organizowanie różnych form wypoczynku i rekreacji; – udział w zajęciach pozalekcyjnych; – przygotowanie i udział w imprezach i rozgrywkach na terenie szkoły i powiatu; – wyjścia do teatru, kina, muzeum i in.; – przedsięwzięcia o charakterze integracyjnym wzmacniające pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa (przygotowanie do prowadzenia dyskusji z uczniami na temat toczącej się wojny, dostosowywanie informacji o aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie);
Współpraca z rodzicami	– bliższe poznanie środowiska i warunków nauki ucznia; – współpraca szkoły z rodzicami lub opiekunami ucznia w zakresie rozwoju, określania potrzeb i aspiracji oraz sposobów ich realizacji przez i dla dziecka; – współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki suicydalnej; – organizowanie na terenie szkoły warsztatów dla rodziców prowadzonych przez specjalistów; – konsultacje i spotkania z rodzicami – współpraca w ramach Rady Rodziców i Rady Szkoły; – realizowanie inicjatyw rodziców na rzecz rozwoju uczniów oraz szkoły; – przygotowanie dla rodziców materiałów edukacyjnych na temat wzmacniania kondycji psychicznej uczniów; – podnoszenie jakości wsparcia dla młodzieży i ich rodzin poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z pomiotami działającymi w zakresie wsparcia rodziny; – przekazywanie rodzicom materiałów edukacyjnych na temat problemów dzieci i młodzieży oraz sposobów postępowania zgodnie z zapotrzebowaniem, dostarczanie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej; – udzielanie konsultacji i pomocy w trudnych sytuacjach wychowawczych; – informowanie rodziców dzieci cudzoziemskich, jakiego wsparcia może udzielić szkoła oraz do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o

	pomoc;

Struktura oddziaływań wychowawczych.

Istotą działań wychowawczych naszej szkoły jest wspólne działanie wszystkich, którzy mają kontakt z wychowankami (dyrekcji, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych).

Dyrektor:

- nadzoruje i kontroluje pracę wychowawców;
- współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych w szkole;
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły;
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim, Radą Rodziców oraz Radą Szkoły.

Pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog szkolny:

- udziela indywidualnej i zespołowej pomocy potrzebującym tego uczniom;
- rozpoznaje warunki rodzinne i zdrowotne uczniów;
- udziela rodzicom porad ułatwiających rozwiązywanie trudności;
- udziela pomocy wychowawcom i pozostałym nauczycielom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze;
- współdziała z odpowiednimi placówkami oświatowymi, sądowymi, policją stosownie do potrzeb.

Nauczyciel efektywnie wychowuje – ucząc wówczas, gdy:

- realizuje powinności wychowawcze będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela określone w ramach zadań ogólnych szkoły;
- wprowadza treści o ładunku wychowawczym w program zajęć dydaktycznych swojego przedmiotu;
- umożliwia uczniom przeżywanie, doświadczanie, stwarzając sytuacje uwrażliwiające sferę emocjonalno-motywacyjną;
- dostarcza uczniom swoim postępowaniem wzorów do naśladowania;
- stwarza uczniom okazję do odkrywania świata wartości;
- podczas realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego wspiera uczniów starając się: podnieść ich poczucie własnej wartości, wzmocnić odporność emocjonalną na stres, rozwinąć umiejętności podejmowania decyzji, rozwiązywania problemów, okazując im akceptację, życzliwość, partnerstwo, traktując ich podmiotowo;
- jest asertywny, potrafi otwarcie wyrażać wobec uczniów swoje emocje, określać cele, stawiać im

granice bez agresji i urażania;

- jest zwolennikiem dialogu w edukacji;
- stwarzając uczniom warunki do rozwoju – sam dba o swój rozwój.

Szczególną rolę w procesie wychowania odgrywa **wychowawca klasy**. Ma on m.in.:

- integrować zespół klasowy;
- mediować w sytuacjach trudnych pomiędzy uczniami lub uczniami a nauczycielami;
- inspirować i wzmacniać współpracę z rodzicami;
- podejmować problemy, zagadnienia związane z tym, co przeżywają uczniowie jako klasa lub jako osoby dojrzewające;
- wspierać uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi ich rozwoju;
- pomagać wychowankom w pokonywaniu bieżących trudności;
- czuwać nad postępami w nauce i frekwencją swoich wychowanków;
- utrzymywać stały kontakt z rodzicami i odbywać systematyczne spotkania w celu analizy postępów i sytuacji wychowawczych;
- włączać rodziców do pracy w organizowaniu imprez klasowych, lekcji wychowawczych i innych.

Uczeń jako członek społeczności szkolnej posiada swoje prawa i obowiązki:

Prawa:

- prawo do uzyskania rzetelnej wiedzy przygotowującej do podjęcia pracy zawodowej lub nauki na uczelniach wyższych;
- możliwość zwracania się w każdej sprawie do wychowawcy, nauczycieli, dyrekcji, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa w celu uzyskania pomocy;
- prawo do rozwijania własnych zainteresowań, zdolności, talentów w ramach samorządu uczniowskiego, kół przedmiotowych i wycieczek;
- prawo do nauki w warunkach bezpieczeństwa, ładu, estetyki i ogólnej kultury bycia;
- prawo do życzliwego i podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczym;
- sprawiedliwej, obiektywnej, jawnej i uzasadnionej oceny oraz ustalonych sposobów kontroli postępów w nauce;
- korzystania z poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego;
- prawo do twórczego udziału we wszystkich dziedzinach życia szkoły.

Obowiązki:

- sumienna praca nad zdobywaniem wiedzy;

- punktualność i systematyczne uczęszczanie na zajęcia;
- szacunek dla nauczycieli i pracowników szkoły, koleżeńska postawa wobec rówieśników;
- przestrzeganie zarządzeń dyrekcji;
- kulturalne zachowanie się w szkole i poza szkołą, w tym dbałość o kulturę słowa;
- dbałość o rozwój i higienę osobistą;
- dbałość o własny strój;
- godne reprezentowanie szkoły w miejscach publicznych.

Uczniowie tworzą **Samorząd Uczniowski**, który jest reprezentantem ogółu uczniów. Rolą Samorządu Uczniowskiego jest:

- reprezentowanie społeczności uczniowskiej w rozwiązywaniu problemów szkolnych;
- uczestniczenie w realizacji zadań szkolnych, w szczególności w zakresie procesu dydaktyczno-wychowawczego;
- podejmowanie działań oczekiwanych przez społeczność szkolną;
- interweniowanie w przypadku naruszenia praw uczniów (zgodnie z zasadami określonymi w Statucie);
- organizowanie i koordynowanie różnego rodzaju akcji na rzecz uczniów, szkoły, środowiska.

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami:

- bezwzględny priorytet w wychowaniu ma dom rodzinny;
- nauczyciele w zakresie wychowania pełnią funkcję wspomagającą i uzupełniającą;
- kierunek działalności wychowawczej w naszej szkole nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniami rodziców;
- rodzice jako członkowie społeczności szkolnej biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez: zapoznanie się z programem kształcenia i wychowania, uzyskiwanie porad w sprawach wychowawczych, uzyskiwanie pomocy i wsparcia wychowawcy, uczestniczenia w stałych spotkaniach z wychowawcami i nauczycielami, uzyskiwanie w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów, trudnościach w nauce i postawach wychowawczych, wyrażanie opinii na temat wychowawczej pracy szkoły, udział w imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę, uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach.
- rodzice współdziałają ze szkołą za pośrednictwem oddziałowych rad rodziców, Rady Rodziców i Rady Szkoły.

Efekty oddziaływań wychowawczych.

Działania dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i profilaktyczne szkoły zmierzają do osiągnięcia takiego stanu rozwoju wychowanków, aby każdy z nich był:

- człowiekiem kulturalnym, stosownie zachowującym się w każdej sytuacji;
- asertywnym wobec czyhających na niego zagrożeń w otaczającym go świecie;
- osobą która umie współdziałać w grupie;
- kimś kto stawia sobie ambitne cele, realizując je konsekwentnie, będąc jednocześnie wiernym swoim codziennym obowiązkom;
- świadomym sposobów, możliwości dalszego kształcenia, by realizować swoje marzenia i plany życiowe związane z wyborem szkoły, studiów, zawodu;
- przygotowanym do dalszego kształcenia, otwartym na stałe podnoszenie swoich kwalifikacji, przedsiębiorczym wobec zmian na rynku pracy
- człowiekiem charakteryzującym się postawą tolerancji, akceptacji, solidarności i lojalności oraz wrażliwym na piękno, dobro i prawdę obecne w szeroko pojmowanej kulturze, będącej wyrazem działalności człowieka w świecie;
- osobą, której postawa świadczy o szacunku wobec każdego pracownika szkoły, tradycji szkoły, rodziny, historii, przyrody;
- człowiekiem przywiązanym do tradycji i historii własnego narodu;
- osobą mającą poczucie godności własnej i cudzej, przejawiającej się również w odpowiedzialności za słowo;
- kimś, kto dba o własny rozwój fizyczny i psychiczny;
- człowiekiem znającym i próbującym rozwiązywać dylematy związane z wchodzeniem w dorosłość;
- dobrze przygotowanym do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, państwie;
- świadomym i odpowiedzialnym uczestnikiem życia publicznego i kulturalnego miasta, regionu, kraju, Europy i świata;
- osobą budującą koncepcję życia w oparciu o zakorzenione pozytywne wzorce moralne, podstawę dialogu i podmiotowości człowieka oraz rzetelną uczciwą pracę.

Działalność profilaktyczna szkoły.

Działalność profilaktyczna II Liceum Ogólnokształcącego im. rotmistrza Witolda Pileckiego realizuje działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia;
- ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychoaktywnych;
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych, inne zachowania ryzykowne, zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Profilaktyka szkolna obejmuje ponadto działania uprzedzające, które mają na celu przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych. Obejmują one w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych m.in. programy „Wybierz życie – pierwszy krok” – profilaktyka raka szyjki macicy, „Znamię! Znam je?” – profilaktyka raka skóry, czerniaka, „Podstępne WZW” – wirusowe zapalenie wątroby typu B i C, „Ars, czyli jak dbać o miłość”, „HIV/AIDS – wiem, nie boję się, toleruję”, akcje na terenie szkoły: Światowy Dzień Rzucania Palenia (listopad), Światowy Dzień AIDS (grudzień), Światowy Dzień bez Papierosa (maj), Dzień Bezpiecznego Internetu (luty) Światowy Dzień Zdrowia (kwiecień);
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby m. in. koła zainteresowań, SKS dla chłopców i dziewcząt, udział w wolontariacie i akcjach charytatywnych.

Załącznik nr 4 – wyniki diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Ceremoniał i tradycje szkoły.

Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzania uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i samej celebracji sztandaru, stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości, imprez szkolnych. Ceremoniał nawiązuje do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych oraz Ojczyzny, kształtuje w uczniach postawy patriotyczne.

Sztandar szkolny:

Sztandar szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski – Narodu – Ziemi, symbolem Małej Ojczyzny jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Gromadzi wokół siebie i jednoczy młodzież, nauczycieli i rodziców. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi. Sztandar jest przechowywany na terenie szkoły w zamkniętej gablocie. Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie charakteryzujący się wzorową postawą. Chorąży (sztandarowy) i asystujący powinni być ubrani odświętnie: uczeń – ciemne spodnie i biała koszula, uczennice – ciemne spódnice i białe bluzki. Insignia poczty sztandarowego: biało-czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze, białe rękawiczki.

Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły dotyczy głównie:

- uroczystości rozpoczęcia roku szkolnego, ceremonii ślubowania klas pierwszych;
- uroczystości zakończenia roku szkolnego;
- uroczystościach jubileuszowych;
- uroczystościach o charakterze patriotycznym;
- uroczystości ku czci patrona szkoły – rotmistrza Witolda Pileckiego.

Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację państwową, samorządową i inne instytucje współpracujące ze szkołą oraz w uroczystościach religijnych np. mszach świętych.

Tradycja szkolna:

Tradycja szkolna to powtarzający się układ uroczystości, imprez i zwyczajów zaakceptowany do realizacji przez młodzież, nauczycieli, rodziców. Ma na celu organizację życia szkoły, realizację celów wychowawczych oraz integrację społeczności szkoły.

Imprezy i uroczystości o charakterze cyklicznym, które będą odbywały się w miarę możliwości:

Uroczystości, wydarzenia szkolne	Termin
Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego, ślubowanie uczniów klas pierwszych	wrzesień
Zajęcia integracyjno-adaptacyjne w klasach pierwszych	wrzesień
Sprzątanie Świata	wrzesień
Otrzęsiny klas pierwszych	wrzesień
Europejski Dzień Języków	wrzesień

Dzień Chłopaka	wrzesień
Wybory samorządów klasowych i Samorządu Uczniowskiego	wrzesień/listopad
Dzień Edukacji Narodowej	październik
Święto Odzyskania Niepodległości	listopad
Akcje charytatywne – koncert „Twoja twarz brzmi znajomo”	listopad/grudzień
Mikołajki	grudzień
Świąteczne spotkanie wigilijne	grudzień
Dzień Maturzysty, bal studniówkowy	styczeń/luty
Walentynki	luty
Dzień Kobiet	marzec
Młode Talenty	marzec/kwiecień
Dzień Otwartych Drzwi Szkoły dla uczniów szkół podstawowych	kwiecień
Pożegnanie klas maturalnych	kwiecień
Święto Ziemi	kwiecień
Dzień Patrona Szkoły	maj
Światowy Dzień Dziecka	czerwiec
Tydzień sportu	czerwiec
Uroczyste zakończenie roku szkolnego	czerwiec

Pozostałe działania, akcje charytatywne, działania profilaktyczne:

- Światowy Dzień Rzucania Palenia (listopad);
- Światowy Dzień AIDS (grudzień);
- Światowy Dzień bez Papierosa (maj);
- Dzień Bezpiecznego Internetu (luty);
- Pomoc dla DPS w Orzeszu (grudzień/styczeń);
- Pomoc dla Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego św. Józefa w Mikołowie (cały rok).

Zasady ewaluacji.

Oceny efektów realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny przeprowadzonej przez osoby odpowiedzialne za poszczególne elementy programu, dokonuje się w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej. Podstawą do formułowania ocen będą stosowane narzędzia czyli sprawozdania, analizy, dane statystyczne, obserwacje, zapisy

w dokumentacji, badania ankietowe, opinie, zgłoszone wnioski, programy.

Ocenie poddawane są następujące elementy:

- funkcjonowanie pomocy pedagogicznej;
- realizacja zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- uczestnictwo i osiągnięcia uczniów w imprezach szkolnych i pozaszkolnych;
- uczestnictwo w konkursach i olimpiadach przedmiotowych;
- rozwijanie zainteresowań;
- skala zjawiska absencji uczniów;
- efektywność nauczania;
- tematyka profilaktyczna i edukacyjna;
- samorządność uczniowska;
- realizacja tradycji i obyczajów szkolnych;
- kultura codzienna, postawy wobec słabszych, niepełnosprawnych;
- współpraca z rodzicami uczniów;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Metody zdobywania informacji:

- analiza dokumentacji szkolnej;
- obserwacja.